

LUMO

1

3. Uskontojen luokittelu

Uskontojen syntyalueet

- **Lähi-itä:** juutalaisuus, kristinusko ja islam
- **Intia:** hindulaisuus ja buddhalaisuus
- **Itä-Aasia:** kungfutselaisuus, taolaisuus ja shintolaisuus

Syntytapa ja perinteen välittäminen

- **etniset uskonnot** = syntyneet ja kehittyneet osana kansan elämäntapaa
 - esim. juutalaisuus ja hindulaisuus
- **perustetut uskonnot** = syntyneet jonkun henkilön toiminnan seurauksena
 - esim. islam ja buddhalaisuus

Perinteen välittäminen

- **kirjoituksettomat uskonnot** = uskonnollinen perinne siirtyy suullisesti
 - esim. Afrikan, Etelä-Amerikan ja Tyynenmeren uskonnot
- **kirjauskonnot** = uskonnollinen perinne koottu kirjalliseen muotoon
 - suuret maailmanuskonnot

Aika- ja pelastuskäsitykset

- **lineaarisen aikakäsityksen uskonnot** = ajalla alku ja loppu
 - Lähi-idän uskonnot
- **syklisen aikakäsityksen uskonnot** = ajalla ei alkua ja loppua, aika rakentuu peräkkäisistä maailmankausista
 - Intian uskonnot

Jumalakäsitykset

- **teismi** = uskoa yhteen tai useampaan persoonalliseen jumalaan
 - monoteismi = uskotaan yhteen jumalaan (juutalaisuus, kristinusko, islam)
 - polyteismi = on olemassa monia jumalia (hindulaisuus)
- **monismi** = ajatus siitä, että kaikki liittyy yhteen ja ovat perimmältään yhtä
- **panteismi** = jumaluutta nähdään kaikkialla
- **ateismi** = kiistää jumaluuden tai yliluonnollisen olemassaolon
- **agnostisismi** = tuonpuoleisesta ei voi saada varmaa tietoa